

Zápisnica zo zasadnutia výboru Slovenskej fyziologickej spoločnosti,

konaného dňa 10. 11. 2022

na Fyziologickom ústave LF UK Sasinkova 2, Bratislava

Členovia a čestní členovia výboru: Babinská K, Čalkovská A, Donič V, Ferko M, Javorka K,
Ostatníková D, Pecháňová O, Švorc P; Ježová D, Macho L,

Predseda dozornej rady: Török J

Hostia: Kellerová E

Ospravedlnení: Čačányiová S, Štrbák V

Zasadnutie viedla predsedníčka výboru prof. Čalkovská, ktorá privítala prítomných.

Výbor rokoval podľa programu:

1. Vyhodnotenie najlepšej publikácie SFyS za rok 2021
2. Príprava volieb na ďalšie funkčné obdobie
3. Informácie o realizovaných a pripravovaných podujatiach
4. Informácie z IUPS a FEPS
5. Jubilanti
6. Rôzne

Pred samotným rokovaním A. Čalkovská a K. Javorka v mene výboru SFyS zablahoželali k životnému jubileu a odovzdali Strieborný odznak SLS – Strom života MUDr. Eve Kellerovej, DrSc., Medailu založenia spoločnosti lekársko-slowanskej doc. MUDr. Jozefovi Törökovi, CSc., Zlatú medailu SLS prof. MUDr. Daniele Ostatníkovej, PhD. a Strieborné medaily SLS doc. RNDr. Oľge Pecháňovej, DrSc. a prof. MUDr. Viliamovi Doničovi, CSc.

K bodu 1

Prof. Javorka informoval o priebehu Súťaže o najlepšiu publikáciu SFyS v roku 2021. Prihlásilo sa 9 prác, ktoré hodnotila komisia v zložení (bez titulov): K. Babinská, L. Macho, M. Javorka. Po sčítaní bodov jednotlivých členov, tri práce získali zhodný výsledný počet a umiestnili sa ex equo na troch prvých miestach. Prvými autormi ocenených prác sú (bez titulov): Barteková M., Košútová P., a Okuliarová M. Priebeh a výsledky súťaže zhodnotil L. Macho a vyzdvihol zvyšujúcu sa úroveň prehľadových článkov (IF, kvalita, zapojenie väčších kolektívov, čo vedie k širšiemu záberu tematiky; zahrnutie výsledkov získaných metódami molekulovej biológie). Víťazi – členovia SFyS si diplomy preberú na Fyziologických dňoch 2023 v Prahe. Výbor vyslovuje poďakovanie všetkým zúčastneným kolektívom v Súťaži. Výbor zároveň odsúhlasil ďalší ročník súťaže o najlepšiu publikáciu SFyS v roku 2022. Posledný termín zasielania prác do Súťaže bude 15.5. 2023.

K bodu 2

Volby do výboru a dozornej rady SFyS na funkčné obdobie 2023 – 2026. O prípravách volieb referoval K. Javorka. Volby sa budú konať jednokolovým korešpondenčným spôsobom. Návrh na volebnú komisiu (bez titulov): L.Macho, M.Kvandová, R.Važan a delegovaný člen SLS. Sekretariát SLS rozošle členom SFyS podľa aktuálneho zoznamu informáciu o voľbách a o zložení súčasného výboru a dozornej rady a hlasovací lístok. Navrhovaný termín vrátenia hlasovacích lístkov do 10.12.2022. Do 14 dní zasadanie volebnej komisie. Novozvolený výbor budeš mať prvé zasadanie počas Fyziologických dní v Prahe, kde si zvolí tajným hlasovaním funkcionárov výboru a dozornej rady.

K bodu 3

V druhom polroku 2022 sa pod záštitou SFyS uskutočnila konferencia Komisie experimentálnej kardiológie ČFS a SFyS (12.-14.10.2022). Hlavným organizátorom bol Ústav pre výskum srdca CEM SAV. Podujatie s tematikou „Vápnik a srdce – pozitívne vs negatívne účinky“ sa konalo v Skalici (hotel Sv. Ľudmila). Podrobnejšie referovali účastníci podujatia M. Ferko, K. Javorka a P. Švorc. V dňoch 9.-12.10.2022 sa na Štrbskom Plese konala medzinárodná 12th Conference of the European Study Group on Cardiovascular Oscillations. Organizátorom bol prof. Michal Javorka (Ústav fyziológie, JLF UK). V rámci nadviazania na prerušené aktivity odborných spoločností cez pandémiu sa na pozvanie Maďarskej fyziologickej spoločnosti zúčastnila A. Čalkovská konferencie v Budapešti 13.-15.7.2022. Pomerne silné zastúpenie malo Slovensko (účastníci z Martina a Košíc) na medzinárodnom kongrese, organizovanom Chorvátskou a Slovinskou fyziologickou spoločnosťou s účasťou FEPS na Plitvických Jazerách 22.-24. 9.2022, pričom SFyS bola uvádzaná ako „participating society“.

Dňa 7.- 8. 2. 2023 sa budú v Prahe konať 98. Fyziologické dni. Prvá informácia od profesora Pokorného, predsedu výboru ČFS, bola už zaslaná členom Spoločnosti.

Výbor zároveň odsúhlasil, že organizátorom 99.FD 2024 na Slovensku bude Fyziologický ústav LF UK v Bratislave. Na návrh prof. Ostatníkovej bude do programu FD zahrnutý blok venovaný 100.výročiu založenia Fyziologického ústavu LF UK a vzniku slovenskej fyziológie.

O. Pecháňová informovala o 9. svetovom kongrese medzinárodnej spoločnosti patologickej fyziológie (ISP), ktorý sa mal pôvodne konať v Moskve už tento rok. Pre vojnový konflikt sa presúva na júl 2023 do Belehradu (V. Jakovljevič).

K bodu 4

SFyS má zaplatené členské poplatky do FEPS (243.- EURO, 16.9.2021) a do IUPS (271,84 US dol., 3.11.2022). Pôvodne určená suma pre SFyS 1,173.00 US dolárov bola po námietke a žiadosti o zníženie upravená vedením IUPS na aktuálne uhradenú sumu. Takto je suma podobná tej, ktorú sme zaplatili v predchádzajúcom roku, upravená o infláciu 2%.

FEPS: 14.-16.9.2022 sa konal kongres FEPS v rámci šnúry podujatí Europhysiology. Zo Slovenska bolo zaregistrovaných 11 účastníkov. Stretnutia zástupcov národných spoločností sa 16.9. zúčastnili A. Čalkovská (prezenčne) a K. Javorka (online). Prezidentka FEPS Susan Wray hovorila o fungovaní spoločnosti počas pandémie, o aktivitách výkonného výboru (ExCo) a výsledkoch dosiahnutých v rámci FEPS. Ide najmä o podporu niektorých workshopov, napr. Africa - Europe, 17.10.2022 v rámci Euphysiology - hľadanie fondov pre navrátilcov po PhD, post-dok do domovských afrických krajín); o obnovenie vydávania newslettera FEPS, pričom krajiny môžu zasielať správy a informácie na zverejnenia; o uvoľnení financií pre študijné pobyty (2x1500,- eur) s cieľom prioritizovať ekonomicky slabšie krajiny.

Informácie o podujatiach: 14.-16. 9, 2023 Talin, prezentoval zástupca Estónskej fyziologickej spoločnosti, účastnícke krajiny: Škandinávská fyziologická spoločnosť + Pobaltské spoločnosti + rokuje sa o zapojení FEPS; 2024 Španielska fyziologická spoločnosť + FEPS; 2025 FEPS + IUPS v Mníchove.

K rozpočtu FEPS referoval Bill Lauch (ešte pôvodný pokladník) s tým, že Acta Physiologica je stále najväčší sponzor FEPSu. Pre zaujímavosť, na stretnutí členov Škandinávskej fyziologickej spoločnosti odznelo, že Acta Physiologica sa v poslednom období znížil submitting rate o 37% v dôsledku aktivít „predátorských“ časopisov.

Zmeny v Executive Committee (ExCo) FEPS: nová pokladníčka FEPS Nina Ullrich (Heidelberg, Nemecko); nový člen výboru Christian Aalkjaer (Aarhus University, Dánsko); zmena na pozícii generálneho sekretára Margarete Geiger (Viedeň, Rakúsko; pôvodne Bayram Yilmaz)

IUPS: Zmeny vo výkonnom výbore (ExCo): prezidentka Susan Wray (VB), generálny sekretár Ulrich Pohl (Nemecko), pokladník Gary Sieck (USA), prvá vice-prezidentka Sue Barman (USA), druhý vice-prezident Yoshihiro Kubo (JP). Administratíva: Laura Davies; plánujú sa stretnutia cez zoom na mesačnej báze. The Board of the General Assembly vypracoval na základe odpovedí z dotazníka pre národné spoločnosti správu: "Physiology: Challenges and the Way Forward". Členom SFyS bola zaslaná na jar t.r., hneď po jej zverejnení.

Na kongrese IUPS bola vyhlásená iniciatíva Rok fyziológie (Year of Physiology, YoP). Bola vytvorená webstránka na propagáciu fyziológie (Ulrich Pohl). Physiology in Focus cez <https://www.physiology-in-focus.com> má byť portálom, na ktorom je možné publikovať informácie o aktivitách národných spoločností, o stretnutiach, výskume a pod. Pripomienky/nápady je možné zasielať Ulrichovi Pohlovi (upohl@iups.org). Prof. K. Javorka prezentoval aktivity IUPS (YoP) na konferencii KEK v Skalici, o čom pripravil informáciu zverejnenú na príslušnom webe IUPS: <https://www.physiology-in-focus.com/the-year-of-physiology-connects-physiology-with-clinical-medicine/>. Referoval aj o diskusii s prof. Pokorným zaradiť medzi podujatia propagujúce fyziológiu aj nadchádzajúce FD.

Fellowship of IUPS Academy sa posilňuje. Má 58 členov a 6 honorárnych členov (laureáti Nobelovej ceny). Ďalšie voľby do akadémie by mali byť v novembri 2023. Dňa 18.11.2022 sa uskutoční online stretnutie členov Akadémie IUPS.

K bodu 5

Prof. Javorka referoval o vekových výročiach v členskej základni. Členovia výboru vytipovali aktívnych fyziológov (organizačne, prínos pre vedu a pod.), pričom prof. Javorka na SLS preverí ich doterajšie ocenenia.

K bodu 6

L. Macho sa informoval o aktivitách IUPS v súvislosti s avizovanou zmenou definície fyziológie. Diskutovali: K. Javorka, D. Ježová, J. Török. Z diskusie vyplynula snaha o zachovanie holistického integrujúceho prístupu v chápaní náplne fyziológie, na všetkých úrovniach bádania, vrátane molekulovej biológie, genetiky a pod.

K. Javorka referoval o stave členskej základne, ktorá má podľa aktualizovaného zoznamu (7.11.22) 149 členov. Niektorí členovia ešte stále majú dlžobu na zaplatenie členského 3 a 4 roky. Výbor súhlasí so zrušením členského (bez titulov): Bračoková I, Szobi A. Členovia boli vyzvaní na zaplatenie dlžoby osobitnými e-mailami v júli a v auguste 2022, ďalšia a posledná upomienka bola zaslaná 11.11.2022.

V Martine 16.11.2022

Zapísali: Andrea Čalkovská
Kamil Javorka